

Sovjetiska partiledningen om utrensningen av Berija

Kort efter Stalins död slog de övriga partiledarna till mot Stalins säkerhetschef Lavrentij Pavlovitj Berija, som arresterades mitt under ett politbyråmöte.

Det som återges nedan är den officiella redovisningen av fallet, bl a den resolution där det sovjetiska kommunistpartiets centralkommitté (SUKP:s CK) lade fram sin version av det hela. Men först ska vi redogöra för en del av bakgrunden.

Berija arresterades 26 juni 1953. Mellan 2-7 juli 1953 höll kommunistpartiets CK ett plenarmöte om fallet Berija. Det stenografiska protokollet från detta möte och CK:s beslut finns i engelsk översättning under titeln *The Beria Affair: The Secret Transcripts of the Meetings Signalling the End of Stalinism* (1992).*

Den 10 juli, dvs efter plenarmötet, meddelade *Pravda*, att Berija hade försökt underminera sovjetstaten och sätta ryska inrikesministeriet över partiet och regeringen och att centralkommittén därför hade beslutat att frånta Berija alla partiämbeten och utstötta honom ur partiet ”som fiende till det kommunistiska partiet och sovjetfolket” (se bild).

БИБЛИОТЕКА ИМЯВ для ЦК КПСС

Пролетарии всех стран, соединяйтесь!

Коммунистическая партия Советского Союза

ПРАВДА

Орган Центрального Комитета Коммунистической партии Советского Союза

№ 191 (12759) | Пятница, 10 июля 1953 года | ЦЕНА 20 КОП.

ИНФОРМАЦИОННОЕ СООБЩЕНИЕ
о Пленуме Центрального Комитета
Коммунистической партии Советского Союза

На днях состоялся Пленум Центрального Комитета Коммунистической партии Советского Союза. Пленум ЦК КПСС, заслушав и обсудив доклад Президиума ЦК — тов. Маленкова Г. М. о преступных антипартийных и антигосударственных действиях Л. П. Берия, направленных на подрыв Советского государства в интересах иностранного капитала и выразившихся в вероломных попытках подтащить Министерство внутренних дел СССР над Правительством и Коммунистической партией Советского Союза, принял решение — вывести Л. П. Берия из состава ЦК КПСС и исключить его из рядов Коммунистической партии Советского Союза, как врага коммунистической партии и советского народа.

В Президиуме Верховного Совета СССР

Ввиду того, что за последнее время вскрыты преступные антигосударственные действия Л. П. Берия, направленные на подрыв Советского государства в интересах иностранного капитала, Президиум Верховного Совета СССР, рассмотрев сообщение Совета Министров СССР по этому вопросу, постановил:

- 1) Снять Л. П. Берия с поста первого заместителя Председателя Совета Министров СССР и с поста Министра внутренних дел СССР.
- 2) Дело о преступных действиях Л. П. Берия передать на рассмотрение Верховного Суда СССР.

Rättegången mot Berija och hans sex medåtalade hölls först i december samma år (bakom lykta dörrar) och enligt officiella uppgifter sköts allesammans omedelbart efter domen fallit 23/12).

Här följer CK:s resolution och högsta domstolens beslut.¹ Allra sist ges lästips.

* Det omfattar över 200 sidor och avslutas med högsta domstolens dom från 23/12 samma år. Enligt detta dokument, som publicerades 24/12 avrättades Berija och 6 ytterligare ”medbrottslingar” samma dag som domen slogs fast.

¹ Översatta från *The Beria Affair ...* (a.a.), s. 181-198.

Resolution om Berijas kriminella, parti- och regeringsfientliga aktiviteter vid plenum med SUKP:s CK

Enhälligt antagen vid plenum med SUKP:s centralkommitté, 7 juli 1953²

Efter att ha tagit del av och diskuterat G M Malenkovs rapport om Berijas parti- och regeringsfientliga aktiviteter beslutar plenum med centralkommittén i Sovjetunionens kommunistiska parti följande:

1. Till följd av J V Stalins bortgång räknade hela den borgerliga världen med en försvagning av sovjetstaten, med splittring och oreda i ledningen för vårt parti och vår stat, med en försvagning av partiets band med folket. Men fiendens kalkyler kom på skam, Under de fyra månader som förlöpt sedan J V Stalins död har centralkommittén tryggt fortsatt ordningsamt ledarskap av tillvaron i landet, gjort stora framsteg i att samla partiet och folket kring uppgiften att bygga kommunism, i att stärka vårt hemlands ekonomiska och försvarsmässiga förmåga, i fortsatt förbättring av tillvaron för arbetare, kollektivjordbruksarbetare, intelligention, och hela det sovjetiska folket. Genom att förverkliga besluten från SUKP:s nittonde kongress har partiet tryggt en stark förbättring av alla grenar av vår ekonomi.

Sovjetregeringens nya fredsinitiativ har inneburit ytterligare stärkande av Sovjetunionens ställning internationellt, till att öka förtroendet för vårt land, till en enorm förbättring av den världsomspännande rörelsen för vaktslående om och stärkande av freden.

2. Sovjetunionens framgångar i bygget av kommunismen, de europeiska folkdemokratiernas kontinuerliga framåtskridande på vägen mot bygget av socialism, samt den enorma förbättringen av ekonomi och kultur i den stora Folkrepubliken Kina, utvecklingen av arbetarrörelsen i ett antal kapitalistiska länder och den nationella befrielsekampen i koloniala och beroende länder – allt detta innebär en oerhörd ökning av styrkan och kraften hos det demokratiska läget och den fredliga rörelsen för frigörelse.

I det imperialistiska läget pågår samtidigt en ytterligare skärpning av kapitalismens allmänna kris och en försvagning av hela det kapitalistiska systemet, allt pekar på en klar fördjupning av de ekonomiska svårigheterna, ökad arbetslöshet, ökade levnadsomkostnader och ökad fattigdom bland arbetarna. Till följd av den amerikanska imperialismens okontrollerade expansion och dess skamlöst diktatoriska attityd gentemot sina underlydande partners och satelliter skärps motsättningarna alltmer inom det kapitalistiska läget.

Alla framstegen med fredlig utveckling vittnar därmed å ena sidan om den stadiga tillväxten för demokratins och socialismens krafter och å andra sidan en allmän försvagning av det imperialistiska lägets krafter – vilket skapar stor oro bland imperialisterna och leder till en skarp aktivering av reaktionära imperialistiska krafter, febrila försök att underminera den växande styrkan i det internationella läget för fred och socialism och då i första hand av den ledande kraften där – Sovjetunionen.

Detta tar sig uttryck i en rasande kapprustning från de kapitalistiska länderna, i militära äventyr, i försök att öka trycket på Sovjetunionen, i organiserandet av alla tänkbara provokationer och splittringsförsök av länderna i det demokratiska läget för vilket miljontals dollar avsätts. Imperialisterna försöker skaffa sig fäste i demokratiska och socialistiska länder i form

² Först den 10 juli 1953 publicerade *Pravda* den kommunicé som antagits vid plenarmötet med SUKP:s centralkommitté och rapporterade om beslutet vid plenum att utesluta L P Berija ur SUKP:s CK och som medlem av SUKP. Resolutionstexten spreds i form av ett internt brev från centralkommittén till partiets organisationer. I samma nummer av *Pravda* publicerades nyheten om att Högsta Sovjets presidium beslutat avsätta L P Berija från posten som förste vice ordförande i Sovjetunionens ministerråd och som minister för inrikes frågor samt att affären L P Berijas kriminella verksamhet överlämnats till Sovjetunionens högsta domstol för vidare granskning.

av olika renegater och korrupta element och underblåser sina agenturers undergrävande verksamheter.

3. Sovjetlandet, fyllt av okuvlig makt och kreativ styrka, fortsätter framgångsrikt längs vägen mot byggande av kommunismen. Vi har en kraftfull socialistisk industri, en tillfredsställande tung industri, som utgör grundvalen i den socialistiska ekonomin. Vår maskintillverkning stärks stadigt och förser alla delar av industrin, transportväsendet och jordbruket med modern teknologi. För några år sedan kunde utvecklingen av sovjetisk teknologi och vetenskap göra det möjligt att lösa frågan om användningen av atomenergi och framgångsrikt utveckla det området. Vår lätta industri och livsmedelsindustrin har nått nya höjder och kan nu svara mot de växande kraven från städernas och landsbygdens befolkning baserat på den politik av prissänkningar som partiet och regeringen beslutat om. Under tiden efter kriget har vi återställt vårt jordbruk. Våra sovjetiska jordbruk och kollektivjordbruk har försetts med modern progressiv teknologi i högre utsträckning än före kriget. Storartade specialister har utbildas på alla områden av ekonomin.

Alla dessa framgångar i förbättringen av den socialistiska ekonomin och kulturell utveckling har blivit möjliga tack vare den starka enheten mellan arbetarklassen och bönderna på kollektivjordbruken, tack vare den ständigt stärkta vänskapen mellan folken i Sovjetunionen, tack var den ständigt stärkta moraliskt-politiska enheten hos sovjetfolket, tack vare ett förnuftigt verkställande av den politik kommunistpartiet utvecklat.

Samtidigt får partiet, som alltid, inte underskatta svårigheterna och bristerna i vårt ekonomiska och kulturella uppbygge.

Vi får inte glömma att vårt land utsatts för enorma prövningar på grund av ett krig som ledde till att en stor del av landets territorium föröddes och orsakade stora förluster. Enorma insatser fordrades under många år för att läka våra djupa sår och undanröja krigets verkningar.

Vi får lov att medge att vi har många industriföretag, rent av grenar inom industrin, som släpar efter. Många kollektivjordbruk, och hela jordbruksregioner, befinner sig i ett eftersatt tillstånd. Skördar och tillväxten av boskap är orimligt låga md tanke på den ökade nivån av teknologisk försörjning av jordbruket och möjligheterna inom kollektivjordbruken. Följden har blivit att vi fortfarande inte kan tillgodose de växande materiella och kulturella behoven hos vårt folk.

Inte heller får vi blunda för att även om utsugarklasserna eliminerats i vårt land är resterna av kapitalism långt ifrån undanröjda i folkets medvetande och att det råder allvarliga brister i den kommunistiska skolningen av det sovjetiska folket. Det skulle vara lika med att glömma marxismen-leninismens grunder om vi upphörde att vara medvetna om att det finns kapitalistiska länder i vår omgivning, som skickar ut sina agenter bland oss, letar efter personer redo att svika fosterlandets intressen och utföra imperialisternas försök att undergräva vårt samhälle.

4. Vårt Parti är den organisatoriska och andliga styrkan hos sovjetsamhället. Genom Partiets korrekta ledarskap har det sovjetiska folket vidmakthållit en världshistorisk seger i byggandet av ett kommunistiskt samhälle.

Det finns emellertid allvarliga brister också i vårt Partis verksamhet, såväl vad gäller det ekonomiska uppbygget som när det gäller arbetarnas kommunistiska skolning.

Vi måste inse att det finns allvarliga brister när det handlar om att slå vakt om Partiets normer och de bolsjevikiska principer för partiets ledarskap den store Lenin utvecklat. Under årens lopp har vi samlat på oss stora avvikelser på det området. Det finns inget berättigande för att nittonde partikongressen inkallades först sju år efter kriget och tretton år efter artonde

kongressen. Under en rad år sammankallads aldrig något plenum med Partiets centralkommitté. Under lång tid fungerade politbyrån inte normalt. Beslut i de viktigaste angelägenheterna för staten och det ekonomiska uppbygget skede ofta utan de nödvändiga förnedrande studierna, utan någon kollektiv diskussion i Partiets ledande organ, som Partistadgan stipulerar. Till följd av sådana avvikelser i organiserandet av centralkommitténs verksamhet fanns inget kollektivt arbete och heller inte den nödvändiga kritiken och självkritiken. Att sådana avvikelser förekom ledde stundtals till otillräckligt grundade beslut och till minskad betydelse för centralkommittén som organ för kollektivt ledarskap av Partiet.

Därmed måste vi också som en avvikelse erkänna att vårt Parti på senare år i sin propaganda avvikit från den marxist-leninistiska insikten om personlighetens betydelse i historien. Detta märktes i att Partiets propaganda ofta, i stället för att korrekt ange kommunistpartiets roll som den verkliga ledande kraften i byggandet av kommunismen i vårt land, gled över i personkult, vilket resulterade i förminskande av rollen för Partiet och dess ledande organ, till en försvagning av de kreativa insatserna från partiets massor och det sovjetiska folkets breda massor. Denna inriktning av propagandan avviker från Marx välkända inställning till personkulten. ”Av avsky för all personkult”, skrev Marx, ”medan Internationalen fanns tillät jag aldrig någon publicering av de oräknliga appeller som tillskrev mig olika förtjänster, och som förföljde mig från olika länder, jag svarade inte ens på dem, läste dem bara undantagsvis. När Engels och jag för första gången gick med i ett hemligt sällskap av kommunister ställde vi som villkor att stadgan rensades på allt som handlade om vidskeplig dyrkan av auktoriteter.” (Marx & Engels, *Essays*, vol. 26, sid. 487-488).

Vi måste utgå från kommunistpartiets speciella ställning i sovjetstatens system. Vårt Parti är det enda partiet i landet och dessutom har det den enda ledarskapsrollen i den socialistiska staten. Ledarskapet över Partiet är det avgörande villkoret för att stärka och stabilisera den sovjetiska ordningen. Dessutom måste vi inse att Partiets monopolställning också har sina negativa sidor när den revolutionära vaksamheten mot klassfienden sjunker i våra led. Vi glömmer ofta att våra fiender, skickligt förklädda till kommunister, försökt och kommer att försöka att tränga in i Partiets led i fientliga syften, för att göra karriär och försvaga oss och göra oss till imperialismens agenter.

6. Centralkommitténs plenum anser det därför nödvändigt att fästa Partiets uppmärksamhet på affären Berija, där centralkommitténs presidium avslöjat honom som en agent för den internationella imperialismen.

Vi kan nu konstatera att Berija genom skickligt manövrerande nästlade åt sig J V Stalins förtroende. Berijas brottsliga parti- och regeringsfientliga verksamhet, som legat djupt dold och maskerad medan J V Stalin levde, efter dennes död – då Sovjetstatens fiender inledde sin antisovjetiska aktivitet – började framgå i alla former. Till sist hade Berija börjat visa sitt rätta ansikte som fiende till Partiet och det sovjetiska folket.

Vad handlade Berijas förrädiska intriger om?

Vid J V Stalins frånfälle var centralkommittén och dess presidium framför allt angelägna om att, utifrån marxismen-leninismens principer om framgångsrik lösning av de grundläggande uppgifterna i byggandet av det kommunistiska samhället, trygga enheten i ledningen av Partiet och regeringen. Genom sina lömska planer försökte Berija fjärma och splittra den leninistisk-stalinistiska kärnan i ledningen för vårt Parti, dra vanrykte över enskilda aktiva ledare för Partiet och regeringen i syfte att öka sin egen ”auktoritet” och förverkliga sina kriminella antisovjetiska intriger.

Efter att ha nått posten som Sovjetunionens inrikesminister försökte Berija använda inrikesministeriets apparat i syfte att stärka sitt brottsliga manövrerande för att ta makten.

Som den vidrige anstiftare och fiende till Partiet Berija var började han försöka sätta inrikesministeriet över Partiet och regeringen, använda MVD:s organ, både centralt och lokalt, mot Partiet och dess ledning, mot Sovjetunionens regering. Berija använde det säkerhetssystem som var avsett för medlemmarna av centralkommitténs presidium till att spionera på parti- och regeringsledare. Han inrättade en metod av obligatorisk rapportering från sina agenter om vad parti- och regeringsmedlemmar hade för sig och vilka de träffade, han organiserade övervakning och avlyssning av deras telefonsamtal, osv.

Som nu konstaterats utnyttjade Berija MVD:s medarbetare mot Partiet och krävde att de skulle betrakta sig som fristående från Partiet. Därmed kränkte Berija brottsligt den resolution SUKP:s centralkommitté antagit den 4 december 1952 ”Om läget inom MGB”, antagen under J V Stalins levnad och som han ställde sig bakom. Där uttalades behovet av att ”för gott få slut på den bristande kontrollen av aktiviteten hos organ inom ministeriet för statens säkerhet och placera deras verksamhet, både centralt och lokalt, under Partiets systematiska och permanenta kontroll”.

Vidare instruerade Berija, i hemlighet, lokala MVD-organ att kontrollera Partiets organisationer, skapa påhittade dokument mot partiarbetare och än mer mot Parti- och sovjetorganisationer. Dessa ärliga kommunister inom MVD, som betraktade dessa partifientliga instruktioner som orättfärdiga, utsatte Berija för repression. Till exempel chefen för MVD:s administration i Lvov-oblasten, kamrat Strokach, bara för att han meddelat sekreteraren i partikommittén i Lvov-oblasten, att han fått instruktioner om att samla på sig negativa uppgifter om partiorganisationernas arbete och partiets personal. I juni 1953 såg Berija till att han blev utan arbete, hotade arresteras honom och skicka honom till läger och ”låta honom bli lägerdamm där”.

Berija struntade brottsligt i partistadgans krav på att personliga utnämningar skulle ske utifrån personernas politiska och arbetsmässiga kvalifikationer. I ställt befordrade han folk i inrikesministeriet utifrån deras personliga lojalitet mot honom själv, valde skumma personer, främmande för Partiet, samtidigt som han från MVD rensade bort arbetare utsedda av centralkommittén och lokala partiorganisationer. Det har framgått att Berija under J V Stalins levnad och framför allt efter dennes bortgång under olika påhittade skäl försinkat fullföljande av de mest angelägna frågorna rörande stärkandet och utvecklandet av jordbruket. Nu råder inget tvivel om att denne vidrige fiende till folket haft i syfte att försvaga kollektivjordbruken och skapa svårigheter för livsmedelsförsörjningen i landet.

Berija införde en rad lömska försök att undergräva vänskapen mellan Sovjetunionens folk – själva grunden för den mångnationella socialistiska staten och den viktigaste förutsättningen för alla framgångar i de broderliga sovjetrepublikerna. Bakom den falska förevändningen av kamp mot brott mot Partiets nationalitetspolitik försökte han utså split och fiendskap mellan Sovjetunionens folk och aktivera borgerligt-nationalistiska element i Unionens republiker.

Berijas fientliga politiska anlete blev särskilt tydligt under diskussionerna om den tyska frågan i slutet av maj i år. Berijas inställning i den frågan gick att reducera till motstånd mot byggande av socialismen i Tyska Demokratiska Republiken [DDR] och slå in på en väg som skulle gör DDR till en borgarstat, vilket skulle ha inneburit direkt kapitulation för de imperialistiska krafterna. Vidare hade Berija på sistone blivit så hämningslös att han under tal om krig mot brister och ytterligheter inom skapandet av kollektivjordbruk i folkdemokratierna och i DDR öppet börjat ge uttryck för attityder om kollektivjordbruk över huvud taget och till och med talat om att avskaffa kollektivjordbruken i de länderna. I skenet av de brott som avslöjats om Berija står det klart att han var på väg in i en fientlig hållning till systemet med kollektivjordbruk även i Sovjetunionen.

Allra senast har Berijas brottsliga intriger för att via sina organ upprätta personliga band med Tito och Ranković i Jugoslavien avslöjats.

Det har framgått att Berija redan 1919, under den engelska ockupationen av Baku, tjänstgjorde i Azerbajdzjan i det vitgardistiska spionerätverket Mussavat och att han dolt sin förräddarverksamhet för Partiet.

SUKP:s centralkommittés plenum anser det fastställt att Berija förlorat allt som hade med en kommunist att göra, att han blivit en borgerlig renegat och i själva verket agent åt den internationella imperialismen, utvecklat planer på att ta över ledningen för Partiet och staten i syfte att i praktiken krossa vårt kommunistiska parti och ersätta den politik Partiet utvecklat under en mängd år med en politik av kapitulation, som så småningom skulle leda till återinförande av kapitalism.

7. Plenum med centralkommittén i Sovjetunionens kommunistiska parti beslutar:

a) Att helt godkänna som det enda korrekta de lägliga och avgörande åtgärder som presidiet i centralkommittén i Sovjetunionens kommunistiska parti fattat om att göra slut på Berijas kriminella, parti- och regeringsfientliga aktiviteter.

b) Att för förrädisk verksamhet i syfte att underminera Sovjetstaten utesluta L[avrentij] P[avlovitj] Berija ur Sovjetunionens kommunistiska parti och ställa honom inför rätta som fiende till Partiet och det sovjetiska folket.

Vårt parti måste dra de politiska lärdomarna av affären Berija och dra de nödvändiga slutsatserna för sin framtida verksamhet.

För det första. Partiets ledarskap i alla delar av Partiet och statsapparaten måste stärkas. Alla allvarliga avvikelser inom Partiets liv och de metoder för Partiets ledarskap som uppstått på senare år måste undanröjas. Detta betyder att säkra ett precist verkställande av principerna för Partiets ledarskap och de normer för partilivet som Lenin utvecklade och strikt följsamhet mot kraven i SUKP:s stadga rörande periodiciteten i sammankallande av partikongresser, centralkommitténs plenum och det dagliga arbetet inom alla centrala och lokala partiorgan.

Den högsta principen för ledarskap inom vårt Parti är kollektivt ledarskap. Endast kollektiv politisk erfarenhet, centralkommitténs kollektiva visdom, baserad på de vetenskapliga grupperna i marxist-leninistisk teori, kan rygga ett korrekt ledarskap av Partiet och landet, stabil enhet och sammanhållning inom partiets led, ett framgångsrikt byggande av kommunismen i vårt land. Den uppgiften fordrar största möjliga följsamhet mot principerna för kollektivt ledarskap inom alla Partiets organ.

Alla organisationers och avdelningars arbete måste regelbundet granskas, det måste bli slut på bristen på kontroll av någon som helst arbetare, vilken post han än upprätthåller, och ringa om att Partiets ledarskap i alla organisationer är den viktigaste förutsättningen för ett framgångsrikt arbete. Samt ha klart för sig att där Partiets kontroll upphör blir följderna bara misslyckanden och arbetarnas korrupcion.

För det andra. Den felaktiga situation som uppstått under loppet av många år måste rättas till, där inrikesministeriet i praktiken tog kontrollen över Partiet. Ett skäl till att Berijas äventyrliga, parti- och sovjetfientliga försök att sätta MVD över Partiet och regeringen blev möjliga är det faktum att riktiga, avvikande relationer under många år utvecklats mellan Partiet och organ inom inrikesministeriet. Inrikesministeriet tillskansade sig överdrivet stort inflytande i den socialistiska statens system. Under ett stort antal år tappade Partiet, och Partiets kollektiva ledning, i praktiken kontrollen över inrikesministeriet. Allt detta gjorde det möjligt för olika karriärister och äventyrare, fiender till Partiet, som krupit in i MVD att försöka utnyttja MVD:s apparat till att terrorisera, skrämja och vanära ärliga medlemmar av Partiet och Sovjetstaten och lojala mot arbetet på kommunismen. Dessutom, som vi nu fått veta, försökte

de karriärstiska fiendeelementen inom MVD-apparaten att undergräva och misskreditera Partiets ledare, även de mest framstående aktivisterna.

Partiorganisationerna måste ta systematisk och fast kontroll över all aktivitet i inrikesministeriets organ, såväl centralt som lokalt. Detta är inte bara partiorganisationernas rätt, utan deras skyldighet. Vi måste seriöst förstärka MVD:s organ med partiarbetare, avsevärt stärka Partiets politiska arbete bland tjekesterna, av vilka det stora flertalet helt klart är ärliga och samvetsgranna personer, de måste skolas i en anda av osjälvisk lojalitet med vårt Parti, med det sovjetiska folket, med det socialistiska fosterlandet.

För det tredje. Allt arbete i Partiet och sovjetorganisationer måste inriktas på att så mycket som möjligt öka kommunisternas och alla arbetares revolutionära vaksamhet. Vi måste vara på det klara med och aldrig glömma att kapitalistiska länder omger oss och att de sänder, och kommer att fortsätta att göra det, sina agenter bland oss för att försvaga oss.

I urvalet av personal måste vi avvisa den trångsynta hållningen och strängt följa Partiets principer om att utse personal på grundval av deras politiska och funktionella egenskaper.

För det fjärde. Kommunistpartiets styrka och okuvlighet ligger i dess obrutna band med folket. Partiets organisationer måste ständigt stärka och vidga banden mellan Partiet och massorna, vara känsliga för arbetarnas krav, visa daglig omsorg om förbättring av den materiella välfärden för arbetare, kollektivjordbrukens arbetare, intelligentian, alla sovjetiska folk, och vara medvetna om att omsorgen om det sovjetiska folkets intressen är vårt Partis viktigaste angelägenhet.

För det femte. Hela vårt partis heliga förpliktelse är att för framtiden stärka den oförstörbara vänskapen mellan folken i Sovjetunionen, stärka den mångnationella socialistiska staten, skola sovjetfolket i den proletära internationalismens anda och beslutsamt bekämpa alla uttryck för borgerlig nationalism. Vi måste göra upp med följderna av Berijas sabotageverksamhet på de etniska relationernas område.

För det sjätte. Det socialistiska samhället har enorma fördelar och möjligheter till ena ny, än större förbättring av vår ekonomi och kultur, till ytterligare förbättring av folkets materiella välfärd. Vi har obegränsade naturtillgångar, en stark förstklassig teknologi inom industri och jordbruk, högkvalificerade arbetare och specialister. Men det vore fel att bortse från att vi fortfarande har olösta, akuta ekonomiska uppgifter, i synnerhet vad gäller ytterligare förbättringar inom jordbruket (boskap, grönsaker, osv). Vi har fortfarande välkända svårigheter med tillväxten på grund av behovet att ösa den gigantiska uppgiften med att maximalt tillgodose arbetarnas ständigt växande materiella och kulturella behov.

Parti-, sovjet-, fackförenings- och Komsomolorganisationer måste mobilisera och organisera folkets kreativa resurser för att fullt ut kunna utnyttja våra tillgångar och möjligheter att lösa alla dessa uppgifter, för att framgångsrikt möta och överträffa Sovjetunionens Femårs utvecklingsplan, de uppgifter som nittonde partikongressen ställde.

För det sjunde. Partiets avgörande intressen fordrar en avsevärd förbättring av Partiets propaganda och politiska skolningsarbete bland massorna. Alla kommunister måste studera marxismen-leninismens teori, inte dogmatiskt, inte genom att kopiera, utan genom att inse den skapande karaktären hos marxismen-leninismen och inte lära sig enstaka formler och citat, utan kärnan i det oövervinneliga världsomvandlande i de revolutionära lärdomarna hos Marx, Engels, Lenin och Stalin. Vår propaganda måste skola kommunisterna och hela folket i en anda av vissheten om segern för kommunismens stora verk, i en anda av osjälvisk lojalitet med vårt Parti och det socialistiska moderlandet.

Sovjetunionens kommunistiska parti, som Lenins geni skapade för 50 år sedan och som växt till en gigantisk kraft och härdats i strid under Lenins ledning, av Lenins lärjunge och efterföljare, den store Stalin och deras medkämpar, måste göra sig av med och göra slut på alla försök att rubba dess enhet och besudla Partiets roll som den ledande kraften i Sovjetsamhället.

Under kommunistpartiets visa ledarskap kommer det sovjetiska folket att oförtröttligt fortsätta att stärka sitt socialistiska hemland. Sovjetfolket kommer att fortsätta kampen för en trygg och varaktig fred mellan folken, enigt stödja en förnuftig fredspolitik under ledning av Sovjetunionens regering, och oförtröttligt fortsätta att stärka vänskapen med den stora Folkrepubliken Kina, med alla länder i folkdemokratierna. I nära förening med folket kommer vårt Parti kraftfullt och bestämt att gå vidare i bygget av ett kommunistiskt samhälle.

Beslut av Sovjetunionens högsta domstol

Publicerat 24 december 1953

Efter Högsta domstolens speciella sammanträde 18-23 december med följande medlemmar:

Ordförande – Ordförande för det speciella sammanträdet, marskalken av Sovjetunionen Konev I S och medlemmarna av sammanträdet: Ordförande för All-unionella centrala fackföreningsrådet Sjvernik N M; förste vice ordförande i Sovjetunionens högsta domstol Zeidin E L; armégeneral Moskalenko K S; Sekreterare i SUKP:s kommitté i Moskvas Oblast N A Michailov; Ordförande i Georgiens fackföreningsråd Kuchay M I; Ordförande i Moskvas stadsdomstol Gromov L A; förste vice inrikesminister i Sovjetunionen Luven K F, har i ett slutet juridiskt sammanträde på det sätt som föreskrivs i lagen av den 1 december 1934, granskat fallet med åtalen mot Berija L P och andra.

I åtalet riktades anklagelser mot: Berija L P, åtalad för brott stipulerade i artiklarna 58-1 ”b”, 58-8, 58-13, 58-11 i strafflagen i Ryska socialistiska federativa sovjetrepubliken; mot Merkulov V N, Dekanozov V G, Kobulov B Z, Goglidze, Mesjik P Ja, Vlodzimirskij L E åtalade för brott stipulerade i artiklarna 58-1 ”b”, 58-8, 58-11 i strafflagen i Ryska socialistiska federativa sovjetrepubliken.

Den juridiska granskningen har till fullo bekräftat materialet i den preliminära utredningen och de anklagelser som riktats mot samtliga åtalade, framlagda i åtalet.

Rätten har fastställt att den åtalade Berija efter att ha förrått Hemlandet och agerat i utländskt kapitals intressen bildat en förrädisk grupp av sammansvurna, fiender till Sovjetstaten, och där följande åtalade ingick – och som i många år haft kopplingar till Berija i form av gemensamma brottsliga handlingar, Merkulov V N, Dekanozov V G, Kobulov B Z, Goglidze S A, Mesjik P Ja och Vlodzimirskij L E. De sammansvurna använde sig framför allt av inrikesministeriets organ mot kommunistpartiet och regeringen i Sovjetunionen, för att sätta inrikesministeriet över Parti och regering, gripa makten, utplåna den sovjetiska arbetar-bondeordningen, återinföra kapitalismen och återskapa en borgerlig stat.

Rätten har fastställt att L P Berijas brottsliga förrädiska verksamhet och upprättandet av hemliga band till utländskt spionage även gäller perioden under inbördeskriget då L P Berija 1919 befann sig i Baku och begick handlingar av förräderi efter att ha inlett en ställning som hemlig agent i spionerätverket hos den kontrarevolutionära Mussavat-regeringen i Azerbajdzjan, som verkade under kontroll av engelska spionageorgan.

1920 då L P Berija befann sig i Georgien gjorde han sig åter skyldig till förräderi efter att ha upprätta en hemlig koppling till hemliga polisen i den mensjevikiska regeringen i Georgien, även den en gren av engelskt spionage.

Åren därpå behöll och utvidgade L P Berija hemliga kontakter med utländska spionagetjänster.

Under många år dolde och maskerade L P Berija och hans medarbetare omsorgsfullt sin fientliga verksamhet.

Efter J V Stalins frånfälle övergick L P Berija, som räknade med en allmän aktivering av reaktionära imperialistiska krafter mot Sovjetstaten, till nya kraftiga insatser för att förverkliga sina antisovjetiska förrådiska komplotter, vilket gav oss möjlighet att på kort tid avslöja L P Berija och hans medarbetare och göra slut på deras brottsliga verksamhet.

Efter att i mars 1953 ha utsetts till Sovjetunionens inrikesminister började den anklagade L P Berija planera ett maktövertagande och utföra ett intensivt arbete för att befordra deltagarna i komplotten till administrativa positioner, såväl inom MVD:s centrala apparat som på det lokala planet. L P Berija och hans sammansvurna gjorde sig av med ärliga anställda inom MVD, som vägrade att utföra konspiratörernas kriminella order.

För sina antisovjetiska förrådiska syften vidtog L P Berija och hans medarbetare en rad åtgärder för att aktivera återstående borgerligt nationella element i unionens olika republiker, att utså split och fiendskap bland Sovjetunionens folk och, först och främst, att underminera vänskapen bland folken i Sovjetunionen med det stora ryska folket.

Den anklagade L P Berija agerade som en ondskefull fiende till det sovjetiska folket i syfte att skapa svårigheter med livsmedel i landet, saboterade och hindrade genomförandet av de viktiga åtgärderna av Parti och regering för att förbättra ekonomin bland kollektivjordbruken och sovjetjordbruk och stadigt förbättra det sovjetiska folkets välfärd.

Det har fastställts att den anklagade L P Berija och hans medarbetare dolt och maskerat sina kriminella aktiviteter och begått terroristhandlingar mot personer som de fruktade skulle avslöja dem. Som en av de främsta metoderna i sin kriminella verksamhet valde de sammansvurna förtal, intriger och olika provokationer mot hederliga parti- och sovjetarbetare, som stod i deras väg och som hindrade fiender till sovjetstaten som de förrådiska sammansvurna L P Berija och hans medarbetare från att gripa makten.

Rätten har fastställt att de anklagade Berija L P, Merkulov V N, Dekonozov V G, Kobulov B Z, Goglidze S A, Mesjik P Ja och Vlodzijskij L E utnyttjat sina rättsliga positioner i organ som NKVD-MGB-MVD till att begå ett antal ytterst allvarliga brott i syfte att krossa hederliga arbetare lojala mot kommunistpartiets arbete och sovjetmakten.

Rätten har också fastställt L P Berijas brott, vittnesmål om hans djupa moraliska förfall, de brottsligt giriga gärningar som Berija begått och hans maktmissbruk.

Samtliga anklagade har otvetydigt bevisats skyldiga till anklagelserna mot dem genom dokument i original, bevismaterial, handskrivna brev från de anklagade och vittnesmål från ett stort antal vittnen.

Under den rättsliga granskningen har de anklagade Berija L P, Merkulov V N, Dekonozov V G, Kobulov B Z, Goglidze S A, Mesjik P Ja, och Vlodzijskij L E, avslöjades genom bevis, bekräftat de uppgifter de lämnade under den preliminära utredningen och medgett att de gjort sig skyldiga till ett antal av de mest allvarliga förbrytelserna mot staten.

Det Speciella Rättsliga Sammanträdet i Sovjetunionens högsta domstol har funnit den anklagade Berija L P skyldig till landsförräderi, till att ha organiserat en antisovjetisk konspiratorisk grupp i syfte att gripa makten och återinföra borgerligt välde, till att ha begått terroristhandlingar mot politiska aktivister lojala med kommunistpartiet och folken i Sovjetunionen; till att aktivt ha bekämpat den revolutionära arbetarrörelsen i Baku 1919 då Berija hade

ställning som hemlig agent i det spionerinet som tillhörde den kontrarevolutionära Mussavat-regeringen i Azerbajdzjan, till att där ha knutit kontakter med utländska spioneragenturer och därefter upprätthållit och utvidgat sina kriminella kontakter med utländska spioneritjänster fram till att han avslöjades och arresterades, dvs brott stipulerade i artiklarna 58-1 ”b”, 58-8, 58-11 i Sovjetunionens strafflag.

Det Speciella Rättsliga Sammanträdet i Sovjetunionens högsta domstol beslutar:

Att döma Berija L P, Merkulov V N, Dekanozov V G, Kobulov B Z, Goglidze S A, Mesjik P Ja, Vlodzimirskij L E till den högsta formen av bestraffning – till att bli avrättade, till konfiskering av deras personliga egendom och berövade sina militära grader och medaljer.

Domen är slutgiltig och går inte att överklaga.

DOMEN VERKSTÄLLS

Igår, den 23 december 1953, verkställdes domen av det Speciella Rättsliga Sammanträdet i Sovjetunionens högsta domstol gällande Berija L P, Merkulov V N, Dekanozov V G, Kobulov B Z, Goglidze S A, Mesjik P Ja, och Vlodzimirskij L E – dömda till högsta formen av kriminell bestraffning.

Lästips

Tidsdokument:

Isaac Deutscher: [Rättegången mot Berija: Den gamla vanliga visan?](#)

Chrusjtjov: [Arvet efter Stalin](#) (avsnittet ”Hur Berijas fall förbereddes” ur *Chrusjtjov minns*)

Wolfgang Leonhard: [Sovjet i omvandling 1952-1956](#) (avsnitten ”Berijas fall” och ”Följderna av Berijas fall”)

Nicolas Werth: [En stat mot sitt folk. Våld, repression och terror i Sovjetunionen](#) innehåller en utförlig redogörelse för läkarsammansvärjningen i kapitlen ”Sista komplotten” och ”Stalinismens sorti”.

Se även svenska Wikipedia om [Lavrentij Berija](#).